

Diskriminacija i averčane pečhipe ko manuš thaj grupako, pa ona naši te ostvarinen pe prava kola garantuvime ko zakonija thaj ko Ustav.

Diskriminacija e Romengo andi Srbija

O Rroma andi Srbija živinen ko predrasuda thaj ki stereotipija, so phenena thaj o raportija nacionalno thaj internacionalno organizacia. Diskriminativno chachipnaske e gadžijengo pala e Romengo i ačhara save dešavinen pe but palo dive.

Diskriminacija I nepravvedno thaj averčane pečhipe ko manušen ili ki lenđiri porodica, ando khuvdo thaj ando mudardo načhino, a kova pašljol ki boja mujako, nacionalno peripe, čhibjako, barvalipe, čororipe, odnosno pretpostavljeni personalno čačipa.

Diskriminacijakane forme

Najbut vačhera tari direktno ili indirektno diskriminacija, a isi thaj I o institucionalno diskriminacija, a oj avol prekalo mržnjako vačeribe, etnikako čačipe, uznemiravanje...

Direktna diskriminacija

I Romnji koja džal andi srednjo sikavni, na ulji ko maturantsko čhelibe, sose o roditeljija taro aver sikavne vačerde kaj nanaj te aven ko akava događaj ako oj ovol okorga pe roditeljencija. Ando akava slučaj, I Romnji ulji direktno diskriminirime, na volinde la sose I Romnji. Akava slučajevija isi najbut ki bući, sikavipe, kana mandol te ostvarinol po pravo ili kana mandol te uključinol pe ko amalengo životu.

Indirektno diskriminacija

Roditeljija taro sikavne andi jek osnovno sikavni na mangle te oven e romenđere čhavenca ko čas. Vačerde kaj andi sikavni isi but Rromane čhave. O direktori javinđa akava ko ministarstvo, a o ministarstvo akava rešindža sar čerde posebno modeli ki nastava, koja aškalo nesave predmetija dozvolinol čhačhipe sikavenca, ko odnos ki lengoro uspeho taro akava predmet. Akava I indirektno diskriminacija- ki akaja diskriminacija avel pe kana sarore mislinen kaj kriterijumija normalna, ali ki praksa, ona isi diskriminatorno efekto. Na primer, uspeho taro sikavne I neurtalno, ali Rromane sikavne čhivol andi bišukar pozicija, jer na džanen šukar gadžikano čhib.

Institucionalno diskriminacija

Primer ki akaja diskriminacija šaj ovel thaj o bišukar propisija ili rešenja, kola ki nesave grupe na den te ostvarinen po pravo. Na primer bišukar pristupo aškalo manuša kola naši te phiren, ili kana nanaj medijskako nevipe ko čhibja kola vačerena o manjinska manuša.

Višeslojno diskriminacija

Akava I kana I manuš diskriminirime taro but riga- na primer, kana I Romnji ulji zavisnica taro drraba thaj naši te phirol. Atkha isi pobut vrsta tari diskriminacija, kaj šaj te razlikuvinen la.

Diskriminacija ko raport- điz Babušnica

Opština Babušnica objavinda nevide kaj ando jek gav bijandilo gadžikano bebe. Akava raporti objavinde ki zvanično Facebook stranica, 13.03.2022. "Ando gav Brateševac, posle 15 berš, bijandilo srpsko bebe. Amari opština dugo vreme marel pe protiv pohari bijandi taro bebetija. Prekalo mere ki populacioni politika, amaro điz ka aráčhol načino te pomogninol terne roditeljende. President tari opština ulji ki akaja porodica ando gav thaj dinda poklon. Taro anglunipe 2022. berš, ki Babušnica bijande 11 bebetija".

Pravno: Ko raporti thaj ki naslov, alo ki povreda Zakona o zaštiti podataka o ličnosti, kova ando člano 17 vačerel "zabranjeno obrada koja ka vačerel etnikako poreklo, politikako mišljenje, versko ili filozofsko uverenje, podacija taro zdravstveno stanje ". Srpsko nacionalno čačipe na ulji važno te čerel pe populacioni politika. Aškali akaja mera, čačipe nanaj važno, Alijansa mislinda kaj opština ne treba te pisinol raportija kola šaj te oven averčane tumačime, sose na den ništa ko načelo ravnopravnosti, kaj i pašljol amaro Ustav.

https://www.diskriminacija.ba/sites/default/files/O_diskriminaciji_-_prirucnik.pdf

Raporti tari Alijansa